

Miljø- og
Ligestillingsministeriet
Kystdirektoratet

Fællesaftalestrækningen Blåvand

Bilag til fællesaftale
mellem staten og Varde Kommune
om kystbeskyttelsen for perioden 2026-29

December 2025

Indhold

1. Indledning	3
2. Sammenfatning	3
3. Beskrivelse af strækningen	4
4. Påvirkningerne på strækningen	6
5. Beskrivelse af kystbeskyttelsesindsatsen siden 1990	7
6. Indsatsen i perioden 2026-29	8
6.1 Den økonomiske ramme	8
6.2 Målsætning for kystudviklingen og den tilhørende fodringsmængde	8
6.3 Arbejdets udførelse	9

Forsidefoto: Blåvand, januar 2023. Kystdirektoratet
Gr. 150-87g-4-2

Foto: Hvidbjerg Strand, september 2019. AdobeStock

1. Indledning

Den første fællesaftale mellem Varde Kommune og staten om kystbeskyttelsen ved Blåvand var gældende for 2012. Den efterfølgende fællesaftale var gældende for 2014-18. Denne fællesaftale blev dog udvidet til også at omfatte 2019. Samme model blev anvendt for aftaleperioden 2020-24, der blev udvidet med 2025.

Den nye aftale mellem Varde Kommune og staten gælder for de fire år i perioden 2026-29. I det foreliggende bilag til denne aftale gennemgås strækningen og den hidtidige kystbeskyttelsesindsats. Herefter beskrives den økonomiske ramme for den nye aftale samt den kystbeskyttelsesindsats, der vil kunne gennemføres inden for denne ramme, og hvilken målsætning for kystudviklingen der kan forventes opfyldt.

2. Sammenfatning

Den seneste fællesaftale om kystbeskyttelsen på den 5,4 km lange strækning ved Blåvand fra Ishuset ved fyret til hofde 10A var gældende for 2020-24, men blev udvidet med 2025. Den nye aftale skal gælde for de fire år i perioden 2026-29.

Målsætningen for perioden er standsning af tilbagerykningen af strand og klit på hele strækningen. Det tænkes at ske ved hjælp af strandfodring, som også har været anvendt hidtil. Strandfodringen forventes kun udført en gang i perioden.

I 2025 har staten og kommunen reserveret et beløb på 4,42 mio. kr. i prisniveau 2019 til strandfodring. Dette beløb er ikke anvendt og tænkes overført til delvis dækning af strandfodringen i den nye aftaleperiode. Det resterende beløb til strandfodring er på 5,85 mio. kr./år i prisniveau 2026 i de fire år i den nye aftaleperiode.

Som i tidligere fællesaftaler afsættes der også beløb til strand- og klitpleje, undersøgelser og Kystdirektoratets projekteringsomkostninger m.v. Det betyder en totaludgift til den nye fællesaftale på 7,0 mio. kr./år i de fire år i den nye aftaleperiode.

3. Beskrivelse af strækningen

Den 5,4 km lange strækning ved Blåvand fra Ishuset ved Blåvands Huk Fyr i vest til hofde 10A mod øst er en erosionskyst, se fig. 3.1. Det betyder, at kysten naturligt vil rykke tilbage som følge af påvirkningen fra bølger og strøm, hvis der ikke udføres kystbeskyttelse. Den naturlige kysttilbagerykning er 0,5-2 m/år i gennemsnit.

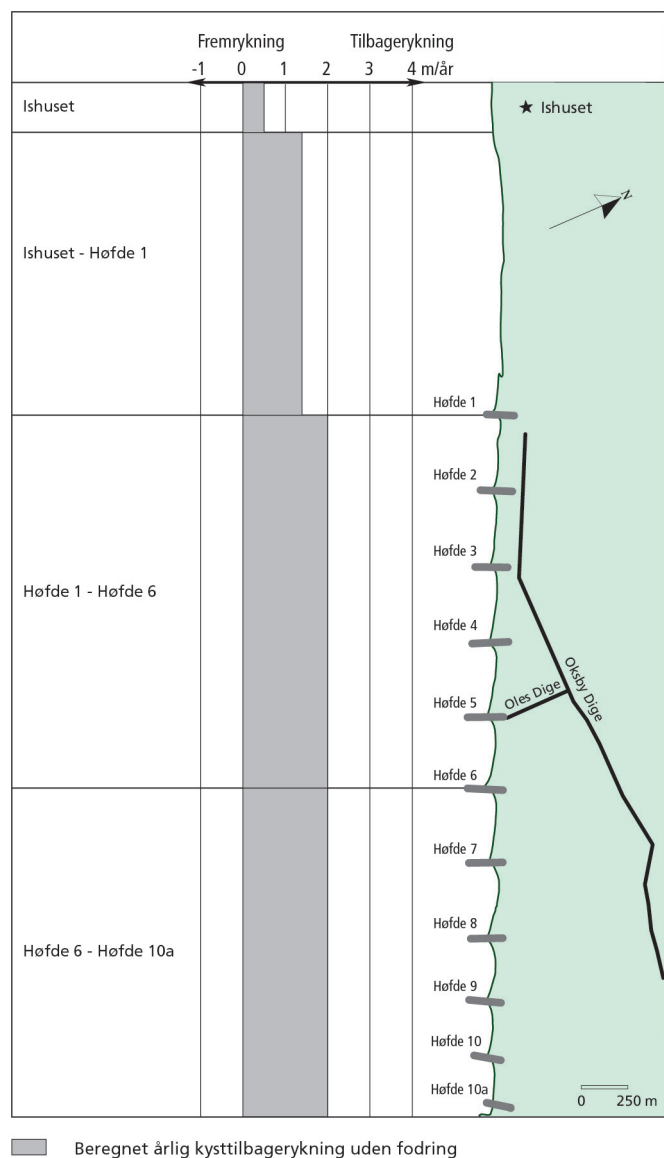
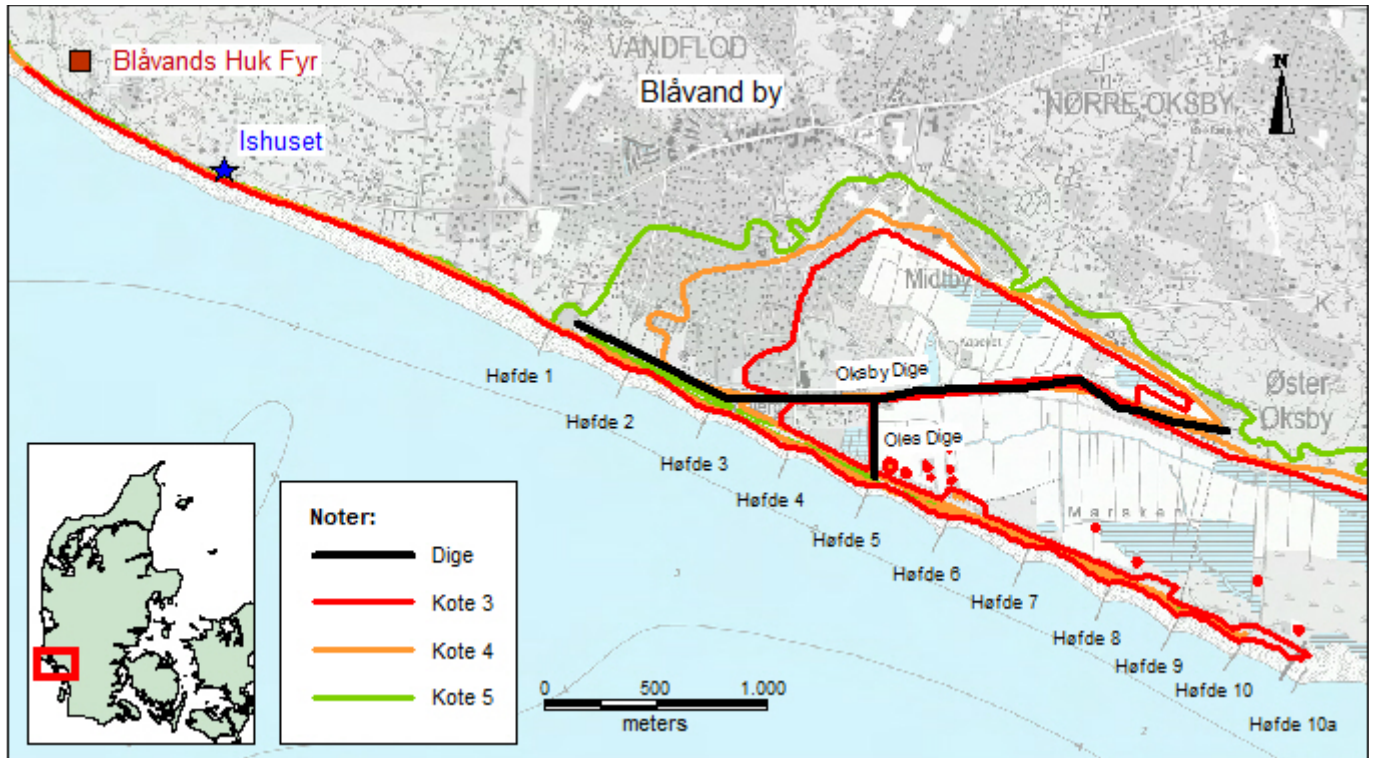

Fig. 3.1 Den gennemsnitlige naturlige tilbagerykning

Terrænet fra Ishuset til hofde 1 er beliggende mere end 5 m over havets overflade jfr. fig. 3.2. Strækningen er derfor ikke oversvømmelsestruet, da en 100 års vandstand på strækningen er ca. 4 m. En 100 års vandstand nås eller overskrides i gennemsnit en gang pr. 100 år.

På den resterende del af strækningen fra hofde 1 til hofde 10A er der en smal klitrække med et lavt område bagved. Dette område inkluderer den sydlige del af Blåvand by, et stort antal sommerhuse samt Hvidbjerg Strand. Området er beskyttet af Oksby Dige og Oles Dige. Der er imidlertid bygget adskillige sommerhuse uden for de to diger. Mange af dem er bygget på lavtliggende terræn og er truet af oversvømmelse fra Vadehavet og bagfra fra Ho Bugt.

Figur 3.2 Strækningen ved Blåvand med indtegnede højdekurver

4. Påvirkningerne på strækningen

Strækningen er sydvestvendt og er beskyttet af Horns Rev og det lavvandede område Ulven mod vest. Mod øst ligger det lavvandede Vadehav. Det er derfor kun storme fra sydvestlig retning, der vil bevirke erosion af kysten. Nettosedimenttransporten er mod sydøst.

100 års vandstanden er ca. 4,0 m. De meget høje vandstande optræder ikke nødvendigvis samtidig med vind fra sydvest. Derfor sker en væsentlig del af erosionen også ved lavere vandstande.

På strækningen fra Ishuset til hofde 10A er sandsynligheden for oversvømmelseskader størst for husene beliggende uden for Oksby Dige og Oles Dige. Her kan oversvømmelsen ske med vand, der kommer bagfra ind over Skallingen. Den anden mulighed er, at bølger gennembryder klitten foran husene, hvorefter vandet kommer ind denne vej.

5. Beskrivelse af kystbeskyttelsesindsatsen siden 1990

Fra 1990 er der tilført sand til stranden. Denne strandfodring er foretaget ca. hvert 5. år. Tillige er der udført høfdevedligeholdelse og plantet hjælme til dæmpning af sandflugten. Kystbeskyttelsesindsatsen siden 1990 fremgår af fig. 5.1.

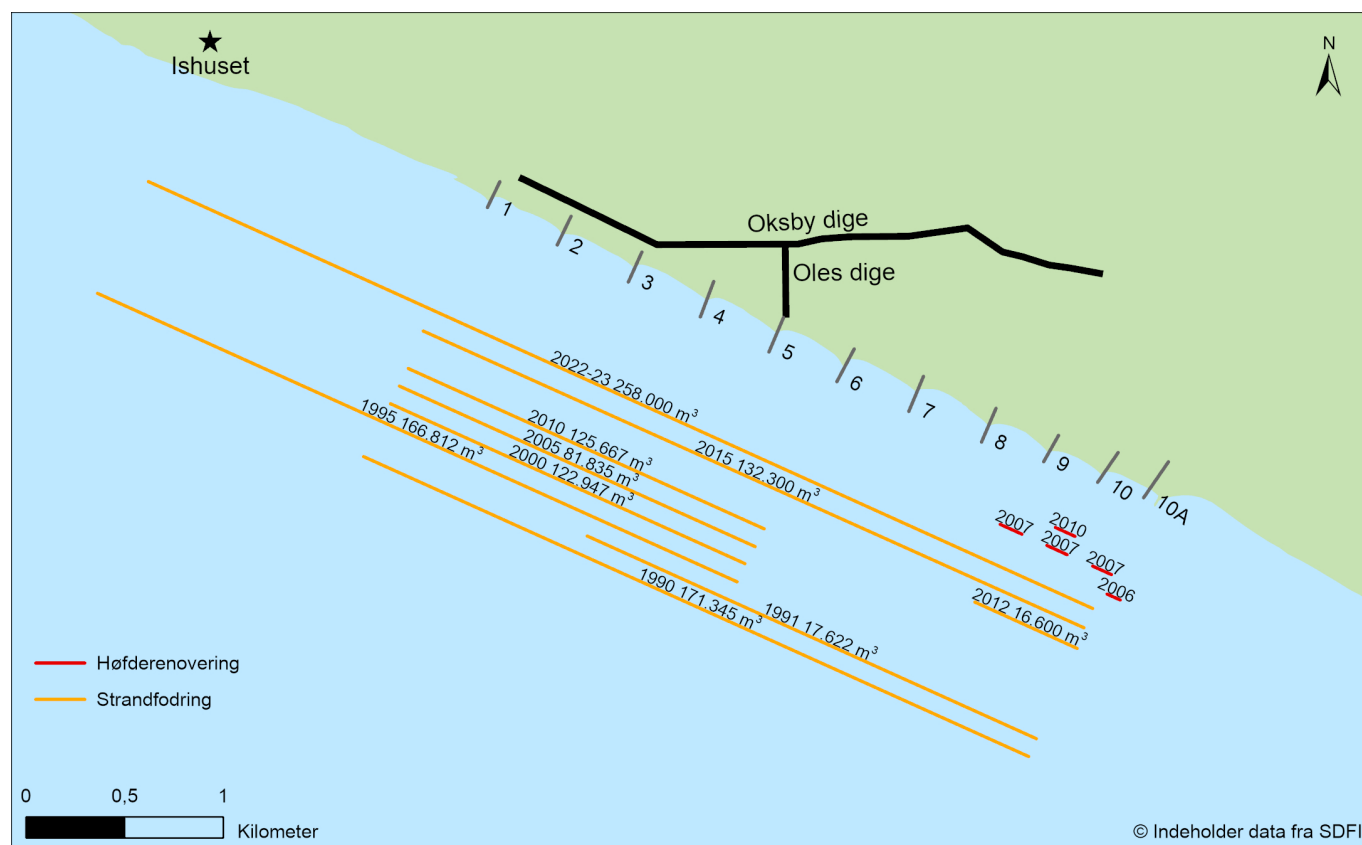

Fig. 5.1 Kystbeskyttelsesindsatsen siden 1990. Mængder er i fast mål

Som det fremgår af figuren, har kystbeskyttelsesindsatsen været udført med fokus på beskyttelse af strækningen foran den kystnære del af Oksby dike, dvs. fra hofde 1 til 6. De senere år har der været et ønske om at udvide strandfodringsindsatsen til at omfatte hele strækningen fra Ishuset til hofde 10A. Derfor har målsætningen i den seneste aftaleperiode været standsning af tilbagerykningen på hele strækningen. Strandfodringen omkring årsskiftet 2022-23 er derfor fordelt på hele strækningen fra Ishuset til hofde 10A.

6. Indsatsen i perioden 2026-29

6.1 Den økonomiske ramme

På grundlag af Kystdirektoratets oplæg er statens bidrag til fællesaftalen for 2026-29 lagt fast på 3,5 mio. kr./år i prisniveau 2026. Varde Kommune har givet tilsagn om at bidrage med det samme årlige beløb. Derfor bliver den samlede økonomiske ramme for fællesaftalen 7,0 mio. kr./år i prisniveau 2026.

6.2 Målsætning for kystudviklingen og den tilhørende fodringsmængde

Størrelsen af rammebeløbet gør det muligt at standse tilbagegangen på hele strækningen fra Ishuset til høfde 10A, se fig. 5.1. Med grå farve er angivet, hvad den naturlige kysttilbagegang ville være uden en kystbeskyttelsesindsats, mens blå farve angiver målsætningen for den fremtidige kysttilbagegang.

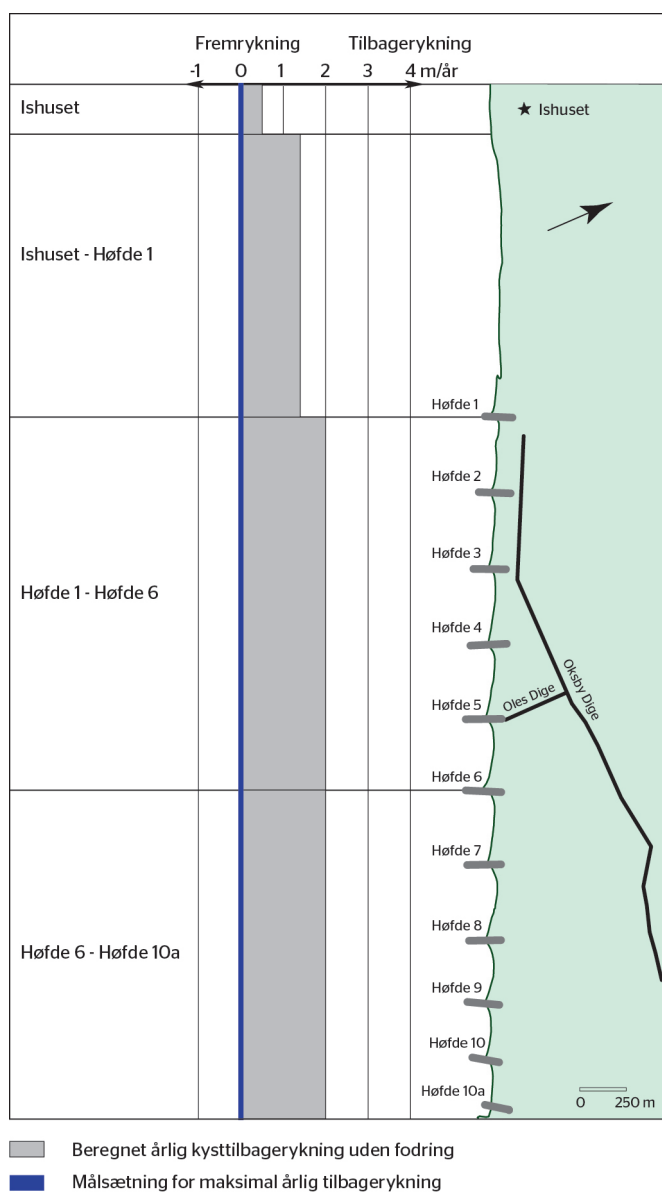

Fig. 6.1 Målsætningen for kystudviklingen i perioden 2026-29

Med denne målsætning er sikkerheden mod skade på huse og infrastruktur som følge af erosion forøget signifikant i forhold til, hvis der ikke udføres kystbeskyttelse. Det vurderes, at der opnås et sikkerhedsniveau mod erosion, der modsvarer de totale værdier, der beskyttes. Sikkerhedsniveauet i forhold til oversvømmelse fra havsiden vurderes ligeledes at modsvare de værdier, der beskyttes.

Målsætningen indebærer ingen forbedring af sikkerheden mod oversvømmelse med vand, der strømmer op over Skallingen, for de relativt få sommerhuse, som er beliggende uden for Oksby Dige og Oles Dige. Sikkerheden mod oversvømmelse for disse huse er mindre end 10 år.

For at opfylde målsætningen skal der udføres sandfodring på hele strækningen. Fodringen bør udføres som strandfodring, da kystnær fodring ikke vil fungere på grund af det flade kystprofil og de specielle strømforhold.

Fodringsmængden skal erstatte erosionen mellem klitkant og kystlinjen og beregnes derfor svarende til erosionsmængden her. For fællesaf talestrækningen Lodbjerg-Nymindégab er den teoretiske fodringsmængde forøget med et sikkerhedstillæg på 15 %, så målsætningen for kystudviklingen kan opfyldes, selv om vejrforholdene i aftaleperioden er værre end gennemsnittet. Et sådant sikkerhedstillæg bør også anvendes ved Blåvand. Det betyder et samlet fodringsbehov på 290.000 m³(F) for en periode på 5 år, jfr. tabel 6.1.

Delstrækning	Længde (m)	Fodringsbehov (m ³)
Ishuset	220	5.000
Ishuset - hofde 1	1.480	70.000
Hofde 1 - hofde 6	2.000	115.000
Hofde 6 - hofde 10A	1.700	100.000
I alt	5.400	290.000

Tabel 6.1 Fodringsmængder for 5 år opdelt på delstrækninger. Prisniveau 2026

6.3 Arbejdets udførelse

Det er forudsat, at fodringssandet kan indvindes tæt på de indvindingsområder, der blev anvendt i 2022-23.

Da den tidligere fællesaftale for 2020-24 blev forlænget med 2025, er der for dette år reserveret et beløb til strandfodring, som endnu ikke er anvendt. Dette beløb er 4,42 mio. kr. i prisniveau 2019 og 5,59 mio. kr. i prisniveau 2025. Med en skønnet prisstigning fra 2025 til 2026 på 15 % bliver beløbet til strandfodring 6,43 mio. kr. i 2026-niveau.

Med dette beløb fra 2025 til dækning af fodringsudgifter i perioden 2026-29, er der 23,4 mio. kr. tilbage, der skal dækkes af bevillingerne i perioden 2026-29.

Foruden strandfodring er der også behov for strand- og klitpleje samt hofdevedligeholdelse. Udgiften hertil er vurderet til 0,6 mio. kr./år. Der reserveres endvidere 0,3 mio. kr./år til undersøgelser for et nyt indvindingsområde. Endelig afsættes der 0,25 mio. kr./år til dækning af Kystdirektoratets projekterings-, tilsyns- og opfølgingsomkostninger. De samlede udgifter til fællesaftalen i perioden 2026-29 ved Blåvand fremgår af tabel 6.2. Totaludgiften er 7,0 mio. kr./år.

Fællesaftale 2026-29	Mio. kr./år
Strandfodring	5,85
Strand- og klitpleje samt høfdevedligeholdelse	0,6
Sandressourceundersøgelse	0,3
Kystdirektoratets projekterings-, tilsyns- og opfølgningssomkostninger	0,25
Totaludgift	7,0

Tabel 6.2 De samlede aktiviteter og udgifter for perioden 2026-29. Prisniveau 2026

Kystdirektoratet
Højbovej 1
7620 Lemvig
www.kyst.dk